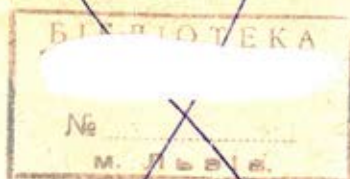

III- 57
434
АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ ЛЬВІВСЬКОГО ФІЛІАЛУ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том V

ВИДАВНИЦТВО АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
КИЇВ — 1956

57
НЗ4

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ ЛЬВІВСЬКОГО ФІЛІАЛУ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том V

стисаю

ВИДАВНИЦТВО АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
КИЇВ — 1956

БОТАНІКА

ЗВЕДЕНИЙ СПИСОК ЛИСТЯНИХ МОХІВ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ УРСР

К. О. Улична

Склад бріофлори Чернівецької області до останнього часу мало досліджений. В 1936 р. була опублікована стаття Штефурыяка, в якій наведені дані про мохи тільки долини р. Виженки Вижицького району. В статті подано флористичний список мохів, що містить 124 види, з них листяних мохів — 112 видів. Перед цим Тарнавський (1932) опублікував знахідку *Vuxbaumia aphylla* L. в околицях с. Ревне Чернівецького району. У Жмуди (1911—1912) є вказівка на знахідку *Funaria hygrometrica* (L.) Sibth. біля с. Чорновка Садгирського району. Для решти території Чернівецької області будь-які бріологічні дані відсутні. Брейдлер (1890) подає мохи Південної Буковини, яка не входить в межі Радянського Союзу.

Наш список складений на підставі матеріалів, зібраних в 1952—1953 рр. Були використані також і деякі матеріали, зібрані М. П. Слободяном в 1949 р., визначені частково ним, частково автором, і матеріали, зібрані З. Н. Гороховою в 1952—1953 рр. Опрацьовані матеріали зберігаються у бріологічному гербарії відділу ботаніки Науково-природознавчого музею Львівського філіалу АН УРСР.

Територія, яку охоплює список, включає всі райони області, за винятком Кельменецького і Герцаївського*.

Для особливо рідких видів подані назви населених пунктів, біля яких вони знайдені, для решти — тільки райони. Види, які вперше наводяться для УРСР, позначені одною зірочкою (*), для СРСР — двома зірочками (**). Біля даних Штефурыяка, Тарнавського та ви-

* Скорочення назв районів подаються так: Пут. — Путильський; Вижи. — Вижицький; Стор. — Сторожинецький; Вашк. — Вашківський; Глиб. — Глибський; Чернів. — Чернівецький; Сад. — Садгирський; Заст. — Заставняський; Кіцм. — Кіцманський; Хот. — Хотинський; Новос. — Новоселицький; Сокир. — Сокирянський.

значень Слободяна, не підтверджених нашими зборами, в дужках зазначаємо прізвище відповідного автора. Наші визначення наводимо без позначень.

Висловлюю подяку члену-кор. АН УРСР А. С. Лазаренку за керівництво роботою, а також кандидату біол. наук В. М. Мельничуку за перегляд гриммієвих.

1. *Tetraphis pellucida* Hedw. fo. *glabra* Lazar. На гнилій деревині в ялинових, ялиново-смерекових та смереково-букових лісах. Пут., Вижи. — часто; Стор., Глиб. — рідко.

2. *Tetrodontium Brownianum* (Dicks.) Schwgr. На затіненому вологому пісковіку в смереково-буковому лісі. С. Лопушна Вижи.

3. *Vuxbaumia aphylla* (L.) Hedw. В лісі. С. Ревне Чернів. (Тарнавський).

4. *Vuxbaumia indusiata* Brid. На гнилій деревині в ялиновому лісі. С. Яблунця Пут.

5. *Diphyscium foliosum* (Hedw.) Mohr. На ґрунті в хвойних та букових лісах. Вижи., Глиб. — рідко.

6. *Atrichum undulatum* P. V. На луках, в лісах. По всій області — дуже часто.

7. *Atrichum Hausknechtii* Jur. et Mild. В смерекових лісах. Вижи. — дуже рідко.

8. *Pogonatum aloides* (Hedw.) P. V. На оголеннях ґрунту в ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижи. — рідко.

9. *Pogonatum urnigerum* (Hedw.) P. V. На відкритих скелях та в лісах. Пут. Вижи. — часто; Стор., Вашк. — рідко.

10. *Pogonatum capillare* (Menz.) Brid. Край дороги між полонинами Заю і Товарниця. С. Виженка Вижи. (Штефурыяк). (Цей вид поданий для Чернівецької області, очевидно, помилково. В Європі він арктичний. Відрізняється від попереднього виду коротшим ковпачком та формою клітин основи листка).

11. *Pogonatum alpinum* (Hedw.) Roehl. На скелях в ялиновому лісі. Хребет Чорний Діл, х. Верхній Яловець Пут.

var. *silvaticum* (Menz.) Lindb. В ялиновому лісі. Гора Мороза, с. Яблунця Пут.

12. *Polytrichum gracile* Menz. Біля потоків в ялинових та смерекових лісах. Пут., Вижи. — дуже рідко.

13. *Polytrichum formosum* Hedw. В лісах. Пут., Вижи., Стор., Вашк., Глиб., Чернів., Кіцм. — дуже часто. (У деяких зразків з Чернівецької області спостерігається слабка папілозність кінцевих клітин подовжніх пластинок листка).

14. *Polytrichum piliferum* Hedw. На сухих відкритих пагорбках та скелях. Пут., Вижи. — рідко.

15. *Polytrichum juniperinum* Hedw. На луках, скелях, в лісах. Пут., Вижи., Стор., Вашк., Глиб., Чернів., Кіцм. — часто. (У зразків з Чернівецької області спостерігається мінливість кінцевих клітин подовжніх пластинок листка, що в нижній частині листка можуть бути поперечноовальними і навіть сплюсненими, як у *P. commune*).

16. *Polytrichum strictum* Banks. На ґрунті край дороги, в долині потоку Ясловець. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

17. *Polytrichum commune* Hedw. У вологих лісах та на заболочених луках. Пут., Вижн., Глиб. — рідко. (Верхня угнута поверхня кінцевих клітин подовжніх пластинок листка у зразків з Чернівецької області іноді вкрита дрібними папілами).

18. *Polytrichum perigoniale* Michx. На галявинах в сухих лісах. Вашк., Кіцм. — дуже рідко.

19. *Fissidens taxifolius* Hedw. В лісах. По всій області — часто. fo. *subtaxifolia* (Kindb.). В тих же умовах — дуже рідко.

20. *Fissidens cristatus* Wils. На затіненому камінні, в лісах та чагарниках. Пут., Вижн., Вашк., Чернів. — рідко.

21. *Fissidens adiantoides* Hedw. Біля джерела в ялиновому лісі. С. Яблуниця Пут.

22. *Fissidens bryoides* Hedw. В лісах. Вижн., Стор., Хот., Кіцм. — часто. (Іноді в нижній частині листків облямівка двохшарова).

var. *viridulus* (Web. et Mohr.) Broth. На кротовинах в ялиновому лісі. М. Кіцмань Кіцм.

var. *gymnandrus* (Buse) Ruthе. Ялиновий ліс. С. Яблуниця Пут.

23. *Fissidens exilis* Sull. На затіnenних вологих пісковиках в грабово-дубовому лісі. С. Недобоевці Хот.

24. *Fissidens minutulus* Sull. На затіnenних пісковиках в лісах. Пут., Вижн., Стор., Хот. — нерідко. (В гірських районах зустрічаються екземпляри з антеридіями в пазухах верхніх листків).

**25. *Fissidens rufulus* Bryol. eur. На камінні у воді р. Черемошу. С. Яблуниця Пут.

26. *Pleuridium subulatum* (Hedw.) Lindb. На пасовищах та край доріг на полях і в лісах. Вижн., Стор., Вашк., Глиб., Кіцм., Заст. — рідко.

27. *Ditrichum heteromallum* (Hedw.) Britt. (*Ditrichum homomallum* Hampe). В лісах. Пут., Вижн., Стор., — дуже рідко.

fo. *subalpina* (Bryol. eur.). Край дороги в долині р. Виженки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

28. *Ditrichum pusillum* (Hedw.) Britt. На затіnenних пісковиках в смереково-букових лісах. Вижн. — рідко.

29. *Ditrichum pallidum* (Hedw.) Hampe. На ґрунті в зріджених лісах. Вижн., Глиб. — дуже рідко.

30. *Ditrichum subulatum* (Gruich.) Hampe. На камінні в долині р. Виженки і потоку Лушки. М. Вижниця Вижн. (Штефуряк).

31. *Ditrichum flexicaule* (Schleich.) Hampe. На відкритих вапняках вище верхньої межі лісу. Гора Камінь-Діл, х. Верхній Яловець Пут.

32. *Ceratodon purpureus* (Hedw.) Brid. В різноманітних умовах по всій області — дуже часто.

status *propaguliferus* Loeske. На оголеннях ґрунту. Полонина Морозівка, с. Яблуниця Пут. (Має розгалужені виводкові нитки, що виходять з пазух листків).

fo. *obtusifolia* (Limpr.) Moenk. На стежці. Долина р. Виженки і полонина Закю, м. Вижниця Вижн. (Штефуряк).

fo. *flaviseta* Limpr. В долині р. Виженки і потоку Лушки, в м. Вижниці Вижн. (Штефуряк).

33. *Distichium capillaceum* (Hedw.) Bryol. eur. На гіпсових скелях біля Чорного Потоку та в карстових лійках. С. Вікно Заст. (Екземпляри, зібрані на гіпсах в карстових лійках, відрізняються блідожовтою ніжкою спорогона; зубці перистома у них блідожовті, подовжно поштриховані; листки більші, зазублені лише на кінчику).

34. *Seligeria recurvata* (Hedw.) Bryol. eur. На затіnenних пісковиках в лісах. Пут., Вижн. — нерідко.

35. *Blindia acuta* (Hedw.) Bryol. eur. На вологих пісковиках. Пут., Вижн. — часто.

36. *Dicranella Schreberi* (Hedw.) Schimp. На оголеннях глинистого ґрунту у вологих місцях. Вижн., Стор. — рідко.

37. *Dicranella varia* (Hedw.) Schimp. На вологих глинистих ґрунтах. Пут., Вижн., Стор., Глиб., Чернів., Хот. — часто.

38. *Dicranella subulata* (Hedw.) Schimp. (*Dicranella secunda* Lindb.). В долинах потоків Ясловець і Двориш, в м. Вижниці Вижн. (Штефуряк).

39. *Dicranella cerviculata* (Hedw.) Schimp. (*Dicranella cerviculata* Schprg.). На сланцевих осипах. С. Путила Пут. і с. Рівня Вижн. (Екземпляри, зібрані біля с. Рівня більших розмірів, мають жовту ніжку спорогона і утворюють щільні темнозелені подушечки).

var. *pusilla* (Hedw.) Schprg. На сланцях, пісковиках і пісках край лісу — с. Виженка і в долині р. Черемошу — урочище Захаричани Вижн. (Штефуряк).

40. *Dicranella heteromalla* (Hedw.) Schimp. В лісах на оголеннях ґрунту. Пут., Вижн., Стор., Кіцм. — нерідко.

41. *Rhabdoweisia denticulata* (Brid.) Bryol. eur. На ґрунті в смерековому лісі. С. Шепіт Вижн.

42. *Cynodontium polycarpum* (Hedw.) Schimp. На пнях в ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн. — часто.

43. *Dichodontium pellucidum* (Hedw.) Schimp. На камінні біля потоків. Вижн., Стор. — часто.

44. *Dicranum viride* (Sull. et Lesq.) Lindb.

fo. *papillosa* (Wagnst.) Moenk. На сухих освітлених пісковиках. Пут., Вижн. — рідко. (Зібрані в Чернівецькій області екземпляри мають цілокраї листки з більш-менш папілозними клітинами).

45. *Dicranum fuscescens* Turp. В лісах. Пут., Вижн. — дуже рідко.

46. *Dicranum Mühlenbeckii* Bryol. eur. В ялиновому лісі. Х. Верхній Яловець Пут.

47. *Dicranum scoparium* Hedw. В лісах, на пнях і ґрунті. Пут., Вижн. — дуже часто; Стор., Вашк., Глиб., Чернів., Хот. — рідко.

fo. *vulgaris*. В буковому лісі. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

fo. *integrifolia* (Lindb.). У хвойному лісі. Гора Печера, с. Виженка Вижн. (Штефуряк).

fo. *maxima* (Schlierm.). У хвойному лісі. Гора Печера, с. Виженка Вижн. (Штефуряк).

fo. *saltans*. В ялиновому та мішаному лісі в долині потоку Двориш. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

48. *Dicranum rugosum* Hedw. У вологих лісах та на луках. Пут., Вижн., Вашк. — нерідко.

49. *Orthodicranum montanum* (Hedw.) Loeske. На пні в ялиновому лісі. Х. Верхній Яловець Пут.

50. *Orthodicranum flagellare* (Hedw.) Loeske. На гнилій деревині в долині р. Лопушної. С. Лопушна Вижн.

51. *Paraleucobryum longifolium* (Hedw.) Loeske. На камені на галявині ялинового лісу. Хребет Чорний Діл, х. Верхній Яловець Пут.

52. *Campylopus Schwarzii* Schpr. fo. *longifolia* Steffens. У вологому мішаному лісі. Долина потоку Двориш, с. Виженка Вижн. (Штефуряк).

53. *Dicranodontium denudatum* (Brid.) E. G. Britt. На гнилій деревині та скелях в ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн., Стр. — часто.

var. *alpinum* (Schpr.) Milde. У хвойному лісі. Гора Печера, с. Виженка Вижн. (Штефуряк).

54. *Leucobryum glaucum* (Hedw.) Schimp. У вологих лісах. Пут., Вижн., Стр., Глиб. — рідко.

55. *Astomum crispum* (Hedw.) Natre. На сухих схилах і пасовищах. Стр., Вашк., Глиб., Новос., Хот., Заст., Сокир. — часто.

56. *Weisia microstoma* (Hedw.) C. Müll. На сухих схилах. Стр., Глиб., Заст. — дуже рідко.

57. *Weisia viridula* Hedw. В зріджених лісах на оголеннях ґрунту. Пут. — дуже рідко; Стр., Глиб., Хот. — рідко.

58. *Gymnostomum aeruginosum* Sm. На вологих вапняках і вапнистих пісковиках. Вижн., Стр. — дуже рідко.

59. *Gymnostomum tenue* Hedw. На затіненних вологих скелях. Вижн. — дуже рідко.

60. *Eucladium verticillatum* (Brid.) Bruol. eur. Біля вапнистого джерела. С. Красноільськ Стр.

61. *Anoetangium Hornschuchianum* Funk. (*Molendia Hornschuchiana* Lindb.). На вологих вапняках. Долина р. Виженки Вижн. (Штефуряк).

62. *Trichostomum crispulum* Bruch. На відкритих скелях біля р. Черемошу. С. Рівня Вижн.

var. *elatum* Schpr. На скелях на березі р. Серету — с. Красноільськ Стр. та біля р. Черемошу — с. Рівня Вижн.

63. *Trichostomum viridulum* Bruch. На вологих сланцевих осипах. С. Рівня Вижн.

64. *Tortella tortuosa* (Turn.) Limpr. На скелях. Пут., Вижн., — дуже часто; Стр. — рідко.

fo. *fragilifolia* (Jur.) На камінні на полонині Товарниця — урочище Захаричани та в долині потоку Лушки — с. Виженка Вижн. (Штефуряк).

65. *Tortella inclinata* (Hedw. fil.) Limpr. На алювії гірських річок та на вапняках. Пут., Вижн., Стр. — нерідко.

66. *Tortella cylindrica* (Bruch.) Loeske. На вологих пісковиках в ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн. — дуже рідко.

67. *Tortella humilis* (Hedw.) Jennings. [*Tortella caespitosa* (Schwaegr.) Limpr.]. В долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

68. *Erythrophyllum recurvirostrum* (Hedw.) Lazar. На скелях. Пут., Вижн., Стр. — часто; Заст. — дуже рідко.

69. *Didymodon rigidulus* Hedw. На скелях. По всій області — дуже часто.

70. *Didymodon spadiceus* (Mitt.) Limpr. На затіненому камінні біля потоків. Пут., Вижн., Стр., Чернів., Хот. — нерідко.

71. *Didymodon tophaceus* (Brid.) Jur. На вологих скелях біля вапнистих джерел по берегах Дністра. Хот., Заст. — часто.

72. *Barbula Hornschuchiana* Schultz. На сухих схилах та пісковикових скелях. Хот., Новос. — рідко.

73. *Barbula unguiculata* Hedw. В різноманітних умовах по всій області — дуже часто.

74. *Barbula fallax* Hedw. На камінні та ґрунті. Пут., Вижн., Глиб., Чернів., Заст., Новос. — рідко.

var. *brevifolia* (Brid.) Schultz. Біля джерела на сланцевих скелях. С. Рівня Вижн.

75. *Barbula vinealis* Brid. В долині потоку Ясловець. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

76. *Phascum cuspidatum* (Schreb.) Hedw. На полях, сухих схилах та пасовищах. Стр., Вашк., Глиб. — часто; Сад., Хот., Кіцм., Заст., Новос., Сокир. — дуже часто.

77. *Phascum piliferum* (Schreb.) Hedw. На схилах у степах. С. Вікно Заст.

78. *Pottia bryoides* (Dicks.) Mitt. На луках в долині р. Пруту. М. Новоселиця Новос.

79. *Pottia Davalliana* (Sm.) Broth. На намулі висохлих водойм. Чернів., Кіцм. — дуже рідко.

80. *Pottia truncata* (Hedw.) Fuhr. На луках та полях. Стр., Вашк., Глиб., Хот., Кіцм., Заст., Новос. — часто.

81. *Pottia lanceolata* (Hedw.) C. Müll. На сухих схилах та скелях. Хот., Заст. — дуже рідко.

82. *Pterygoneurum ovatum* (Hedw.) Dix. На сухих схилах та скелях. Хот., Новос. — дуже рідко.

83. *Aloina rigida* (Hedw. ex p. Schültz.) Kindb. На гіпсах. Хот., Новос. — дуже рідко.

84. *Tortula aestiva* (Brid.) P. V. На затіненому камінні. Пут., Хот. — дуже рідко.

85. *Tortula muralis* Hedw. На камінні. Пут., Вижн., Чернів. — дуже рідко; Хот., Новос., Заст. — дуже часто.

86. *Syntrichia subulata* (Hedw.) Web. et Mohr. В лісах. По всій області — нерідко.

var. *angustata* (Wils.) Schprg. В глибокій долині потоку Судилів. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

87. *Syntrichia papillosa* (Wils.) Moenk. На корі поодиноких дерев. Вашк., Заст. — дуже рідко.

88. *Syntrichia montana* Nees. На відкритих вапняках. Вижн., Стор., Хот. — рідко.

89. *Syntrichia ruralis* (Hedw.) Brid. На луках, скелях і солончаних дахах. По всій області — часто.

90. *Syntrichia ruraliformis* (Besch.) Bach. На відкритих вапняках і вапнякових схилах. Хот., Новос. — дуже рідко.

91. *Encalypta vulgaris* Hedw. На гіпсах і вапняках. Хот., Заст. — дуже рідко.

92. *Encalypta ciliata* Hedw. На затіненому камінні в ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн. — дуже рідко.

93. *Encalypta streptocarpa* Hedw. На затіненому вологому камінні в лісах. Пут., Вижн., Чернів. — рідко.

*94. *Coscinodon cribrus* (Hedw.) Spruce. На відкритих сланцевих кручах. С. Стебні Пут. і с. Рівня Вижн.

95. *Schistidium apocarpum* (L., Hedw.) Brvol. eur. fo. *nigrescens* Mol. В буковому лісі в долині потоку Судилів. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

96. *Schistidium gracile* (Schleich.) Limprg. На камінні. По всій області — часто.

97. *Schistidium confertum* (Funck.) Bryol. eur. Край лісу в долині р. Виженки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

var. *urceolare* Schprg. На камінні в лісі в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

fo. *obtusifolia* Bryol. eur. Хвойний ліс. Гора Печера, с. Виженка Вижн. (Штефуряк).

fo. *pruinosa* Graithg. Полонина Товарниця, с. Виженка Вижн. (Штефуряк).

98. *Grimmia ovalis* (Hedw.) Lindb. На відкритих пісковицях. С. Усть Путила Пут.

99. *Grimmia pulvinata* (Hedw.) Sm. На відкритих скелях. Пут., Хот. — рідко.

100. *Grimmia apiculata* Hornsch. В долині потоку Двориш. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

101. *Racomitrium canescens* Brid. На сухих відкритих скелях та схилах. Пут., Вижн., Вашк. — часто.

102. *Physcomitrium eurystomum* (Nees.) Sendtn. При польових дорогах. Пут., Глиб., Хот., Заст. — рідко.

103. *Physcomitrium acuminatum* (Schleich) Bryol. eur. Край дороги в полі. С. Ропча Стор. (Листки мають слабо виражену облямівку).

104. *Physcomitrium piriforme* (Hedw.) Brid. На вологому ґрунті. Стор., Глиб., Хот. — рідко.

105. *Funaria hygrometrica* (L.) Hedw. На оголених ґрунті в різноманітних умовах. По всій області — дуже часто.

106. *Schistostega pennata* (Hedw.) Hook. Грот у сірому пісковикі. С. Усть Путила Пут.

107. *Orthotrichum anomalum* Hedw. На відкритих скелях. По всій області — нерідко.

108. *Orthotrichum cupulatum* (Hoffm.) Brid. На відкритих вапняках та гіпсах. Хот., Заст. — рідко.

109. *Orthotrichum striatum* (L.) Hedw. В листяних лісах на корі дерев. Стор., Глиб., Хот., Сокир. — рідко.

110. *Orthotrichum speciosum* Nees. На поодиноких деревах і в зріджених лісах. По всій області — часто.

111. *Orthotrichum affine* (Schrad.) Brid. На поодиноких деревах та в дібровах. Стор., Глиб., Чернів., Хот., Сокир. — часто.

112. *Orthotrichum pumilum* Dicks. На корі поодиноких дерев, в лісах, на стріхах та камінні. По всій області — часто. (У екземплярів, зібраних в Чернівецькій області, листки з відігнутими краями, часто на кінці видовжені в коротенький волосок, що складається з одного ряду клітин; майже завжди з невеликою кількістю виводкових тілець).

113. *Orthotrichum stramineum* Hornsch. На стовбурах листяних дерев в лісах. Вижн., Хот. — дуже рідко.

114. *Orthotrichum patens* Bruch. На деревах в листяних лісах. Вижн., Хот., Кіцм., Сокир. — нерідко. (У екземплярів, зібраних в Сокирянському районі, зубці зовнішнього перистама дірчасті, війок 8).

115. *Orthotrichum pallens* Bruch. На корі дерев у листяних лісах. Вижн., Стор., Глиб., Новос. — нерідко.

116. *Orthotrichum obtusifolium* (Schrad.) Brid. На корі поодиноких дерев. По всій області — дуже часто.

117. *Orthotrichum fastigiatum* (Bruch) var. *appendiculatum* Limprg. На краю букового лісу. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

118. *Ulota americana* (P. V.) Limprg. На пісковицях. С. Усть Путила Пут.

119. *Ulota Ludwigii* Brid. На вільховому пні, в смереково-буковому лісі. С. Лопушна Вижн.

120. *Ulota crispa* Brid. На корі дерев у лісах. Пут., Вижн. — часто.

121. *Ulota crispula* Bruch. На корі дерев у смереково-букових лісах. Пут., Стор. — нерідко.

122. *Campylostelium saxicola* (Web. et Mohr.) Bryol. eur. На вологих затінутих пісковицях в смереково-букових лісах. С. Шепіт, с. Лопушна Вижн.

123. *Campylostelium strictum* Solms. На вологих скелях в долині р. Виженки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк). (Відрізняється від попереднього виду прямою ніжкою спорогона та смугастою

коробочкою. Зрідка зустрічається в південно-західній Європі. Знахідка його в Чернівецькій області малоімовірна.)

124. *Leptobryum pyriforme* Schimp. На вологому ґрунті. Пут., Стор., Кіцм. — спорадично. (Екземпляри, зібрані в Кіцманському районі, мають виводкові тільця, що сидять на ніжках в основі стебла).

125. *Pohlia elongata* Hedw. В ялинових лісах. Пут. — дуже рідко.

126. *Pohlia cruda* (L.) Lindb. По берегах потоків. Пут., Новос. — дуже рідко.

127. *Pohlia nutans* (Schreb.) Lindb. На гнилих пнях та біля джерел в ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн., Стор. — дуже рідко.

var. *longiseta* (Brid.) Hüb. На гнилому пні край болота. С. Яблуниця Пут.

128. *Mniobryum carneum* (L.) Limprg. По затінених берегах річок, струмків у листяних лісах. Стор., Вашк., Чернів., Хот. — рідко.

129. *Mniobryum Wahlenbergii* (Web. et Mohr.) Lazarg. Біля джерел і потоків. Пут., Вижн., Стор., Глиб. — нерідко.

130. *Bryum pendulum* (Hornsch.) Schimp. На гіпсах і вологих вапняках. Хот. — нерідко. (Зразки, зібрані на зволжених вапняках по берегах Дністра, великі, з довгою ніжкою спорогона і довгастою коробочкою).

131. *Bryum inclinatum* (Sw.) Sturm. На оголеннях ґрунту. Полонина Морозівка, с. Яблуниця. Пут.

132. *Bryum cernuum* (Sw.) Lindb. На луках, біля заболочених джерел. Стор., Чернів. — дуже рідко.

133. *Bryum turbinatum* (Hedw.) Schwgr. По берегах річок між камінням. Пут., Вижн. — рідко. (Екземпляри, зібрані в Чернівецькій області, в живому стані мали червонувате забарвлення листочків).

134. *Bryum bimum* Schreb. Біля джерел на скелях та на луках. Пут., Вижн., Стор. — рідко.

135. *Bryum ventricosum* Dicks. Біля джерел. Пут., Вижн., Хот. — часто.

136. *Bryum cirratum* Horre et Hornsch. На камінні. Пут., Стор. — спорадично.

137. *Bryum pallescens* Schleich. На скелях. С. Яблуниця Пут.

138. *Bryum caespitium* L. По всій області — дуже часто. (У деяких екземплярів, зібраних в Чернівецькій області, остючок листка буває злегка зазублений).

139. *Bryum badium* Bruch. На вологих схилах яру в смерековому лісі. С. Ропча Стор.

140. *Bryum bicolor* Dicks. На алювії в долинах річок. Вижн., Новос. — дуже рідко.

141. *Bryum erythrocarpum* Schwgr. На вологому ґрунті в тіні. Пут., Вижн., Стор. Кіцм. — рідко.

142. *Bryum elegans* Nees. На відкритих вапняках. Гора Камінь-Діл, х. Верхній Яловець Пут.

143. *Bryum capillare* L. В лісах по всій області — часто. (У екземплярів з Чернівецької області верхівка чубкових листків загострена і жилка вибігає).

var. *flaccidum* Bryol. eur. В лісах. По всій області — часто.
var. *macrocarpum* Hüb. Гор. Печера, с. Виженка Вижн. (Штефуряк).

144. *Bryum argenteum* L. На сухих схилах і скелях. Новос., Хот., Заст. — дуже рідко.

var. *insigne* Podr. На камінні край доріг. Пут., Вижн., Хот. — спорадично.

var. *lanatum* (Palis) Bryol. eur. На сухих скелях, схилах, дахах. По всій області — дуже часто.

145. *Polla stellaris* (Reich.) Loeske. В лісах. Пут., Вижн., Стор., Вашк., Глиб., Хот., Кіцм. — часто.

146. *Polla marginata* (Dicks) Loeske. На затінених скелях і берегах струмків в лісах. Вижн., Вашк., Заст. — нерідко.

147. *Polla riparia* (Mitt.) Lazarg. Біля потоків у лісах. Вижн., Стор., Чернів. — рідко.

148. *Polla spinosa* (Voit.) Loeske. У хвойному лісі. С. Шепіт Вижн.

149. *Polla orthorhyncha* (Brid.) Loeske. На затінених пісковицях в смереково-букових лісах. С. Шепіт Вижн.

150. *Mnium undulatum* Hedw. У вологих лісах. По всій області — дуже часто.

151. *Mnium rostratum* Hedw. В лісах. Вижн., Хот., Кіцм., Заст., Сокир. — часто.

152. *Mnium cuspidatum* Hedw. В лісах. По всій області — дуже часто.

153. *Mnium affine* Vlad., Tuomik. emend. В лісах. Пут., Вижн., Стор., Кіцм. — нерідко.

154. *Mnium rugicum* Lauger, Tuomik. emend. По берегах струмків на луках. Вижн., Вашк., Хот. — нерідко.

155. *Mnium punctatum* Hedw. Біля потоків та в лісах на ґрунті й гнилій деревині. Пут., Вижн., Стор., Вашк., Чернів., Кіцм. — часто.

156. *Mnium medium* Bryol. eur. Край лісу в долині р. Виженки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

157. *Mnium pseudopunctatum* Bruch. et Schimp. (*Mnium subglobosum* Bryol. eur.). В буковому лісі в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

158. *Cinclidium stygium* Sw. На краю невеликого болота в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

159. *Aulacomnium palustre* (Web. et Mohr.) Schwgr. По заболочених луках. Пут., Вижн. — рідко.

160. *Bartramia Halleriana* Hedw. На затінених пісковицях в ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн. — дуже рідко.

161. *Bartramia pomiformis* Hedw. На затінених скелях в лісах. Вижн. — рідко.

162. *Philonotis marchica* (Willd.) Brid. Біля джерел. Вижн. — дуже рідко.
163. *Philonotis caespitosa* Wils. Біля джерела. С. Берегомет Вижн.
164. *Philonotis fontana* (Hedw.) Brid. Біля джерела. С. Берегомет Вижн.
165. *Philonotis calcarea* (Bruch. et Schimp) Schimp. Біля джерела. Полонина Морозівка, с. Яблуниця Пут.
166. *Fontinalis antipyretica* (L.) Hedw. В потоках на камінні. С. Шепіт та с. Лопушна Вижн.
167. *Climacium dendroides* (L.) Web. et Mohr. По луках та в зріджених лісах. Пут., Вижн., Стор., Глиб., Кіцм. — дуже часто.
168. *Hedwigia ciliata* (Ehrh.) Hedw. На відкритих пісковицях. Пут. — нерідко.
fo. *viridis* Bryol. eur. В долині потоку Двориш. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк).
169. *Leucodon sciuroides* (Hedw.) Schwaegr. На стовбурах листяних дерев та на пісковицях. По всій області — дуже часто.
170. *Homalia trichomanoides* (Schreb.) Bryol. eur. В листяних лісах на корі дерев. Вижн., Стор., Вашк., Чернів. Хот., Новос. — рідко.
171. *Neckera crispa* Hedw. На камінні в ялиновому лісі. С. Усть Путила Пут.
fo. *pendula*. На вологих скелях край лісу в долині потоку Ясловець. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк).
172. *Neckera pennata* (L.) Hedw. На стовбурах буків у смереково-букових лісах. Вижн., Стор. — рідко.
173. *Neckera complanata* (Hedw.) Hüben. На стовбурах листяних дерев та на пісковицях в смереково-букових лісах. Пут., Вижн. — дуже рідко.
174. *Neckera Besseri* (Lob.) Jur. На коренях ялини в долині потоку Ясловець. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк).
175. *Thamnum alopecurum* (Hedw.) Bryol. eur. Край хвойного лісу в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк).
176. *Isoetes myurum* (Poll.) Brid. На пнях і камінні в лісах. Пут., Вижн., Стор., — дуже часто, Глиб., Чернів., Хот. — рідко.
var. *circinans* Bryol. eur. В долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк).
fo. *robusta* (Bryol. eur.). В долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк).
177. *Isoetes filescens* (Brid.) Moenk. На скелях в ялиновому лісі. С. Яловець Пут.
178. *Isoetes myuroides* (L.) Bod. var. *rivulare* Holt. У хвойному лісі. Гора Печера, с. Виженка Вижн. (Штефурыяк).
179. *Anacamptodon splachnoides* (Froel.) Brid. На вологій корі та в дуплах буків у буковому лісі — с. Рівня та в буково-смерековому лісі — с. Шепіт Вижн.

180. *Leskea polycarpa* Hedw. На стовбурах поодиноких дерев. По всій області — дуже часто.
181. *Leskeella nervosa* (Schwgr.) Loeske (*Leskea nervosa* Myrin.). На корі дерев у листяних лісах. Вижн., Стор., Вашк., Глиб., Чернів., Хот. — дуже часто.
var. *laxifolia* Lindb. На полонині край лісу Явору. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк).
var. *rupestris* Hartm. На гілках бука в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк).
182. *Leskeella incrassata* (Lindb.) Broth. (*Leskea incrassata* Lindb.). На гілках бука в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк). (Ендемік Кавказу. Визначення Штефурыяка, очевидно, помилкове. Відрізняється від *L. nervosa* товстостінними клітинами, довгою жилкою, що входить в шиловидну верхівку потовщеного вздовж краю листка).
183. *Anomodon apiculatus* Bryol. eur. На глинистому сухому і піщаному ґрунті край дороги від потоку Лушки до полонині Заю і Товарниці. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк). На камені в ялиново-буковому лісі. С. Берегомет Вижн.
184. *Anomodon viticulosus* (Hedw.) Hoek et Taubl. На затієних скелях та в основі дерев у лісах. Пут., Вижн., Стор., Хот., Заст. — часто.
185. *Anomodon attenuatus* (Hedw.) Hüben. На стовбурах дерев та на камінні в мішаних та листяних лісах. Вижн., Стор., Вашк., Глиб., Чернів., Хот. — дуже часто.
186. *Anomodon longifolius* (Schleich.) Bruch. На корі дерев та на скелях в лісах. Вижн., Хот. — дуже рідко.
187. *Thuidium recognitum* (Hedw.) Lindb. В лісах. Пут., Вижн., Стор., Глиб., Чернів., Кіцман. — рідко.
188. *Thuidium tamariscinum* (Hedw.) Bryol. eur. В ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн. — часто. Стор. — рідко.
189. *Thuidium delicatulum* (Hedw.) Mitt. На гнилій деревині і скелях. Вижн., Стор. — дуже рідко.
190. *Thuidium Philibertii* Limpr. У вологих зріджених лісах та на луках. По всій області — дуже часто.
191. *Abietinella abietina* (Brid.) C. Müll. На сухих освітлених схилах та скелях. По всій області — дуже часто.
192. *Cratoneurum decipiens* (de Not) Loeske. Біля джерел на полонинах. Гора Мороза біля с. Яблуниця Пут. і Гора Магура біля с. Шепіт Вижн.
193. *Cratoneurum commutatum* (Hedw.) Roth. Біля вапнистих джерел. Пут., Вижн., Стор., Хот. — часто. (У деяких екземплярах, зібраних у гірських районах, поодинокі клітини несуть папіли).
fo. *inundata* Moenkem. На камінні у воді потоку Двориш. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк).
var. *jalcatum* Moenkem. Край болота біля потоку Ясловець. С. Виженка Вижн. (Штефурыяк).

194. *Cratoneurum filicinum* (Hedw.) Roth. Біля потоків та джерел в лісах. Пут., Вижн., Стор. — дуже часто; Вашк., Глиб., Чернів., Хот., Заст. — рідко.

var. *gracilescens* Schrg. На краю кам'янистого осипу в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

195. *Campylium Sommerfeltii* (Mug.) Bryhn. На пнях в лісах. Пут., Вижн., Стор., Глиб., Сад., Хот. — часто.

196. *Campylium radicale* (P. B.) Grout. На камені серед верболозу. С. Усть Путила Пут.

197. *Campylium chrysophyllum* (Brid.) Bryhn. На сухих луках і вапнякових скелях. Вижн., Стор., Хот., Кіцм., Заст., Новос. — рідко.

198. *Campylium stellatum* (Hedw.) Lang. et Jens. На затіненому вологому ґрунті та камінні. Пут., Вижн. — дуже часто; Стор. — рідко.

199. *Campylium polygamum* (Bryol. eur.) Bryhn. На вологих сланцевих скелях в буково-смерековому лісі. М. Вижниця Вижн.

var. *stagnatum* Wils. Біля джерел. Стор., Чернів. — дуже рідко.

200. *Leptodictyum riparium* (Hedw.) Warnst. (*Amblystegium riparia* Bryol. eur.) fo. *trichopodia* Brid. На скелях від полонини Зако до С. Виженки Вижн. (Штефуряк).

201. *Hugroamblystegium irriguum* (Wils.) Loeske. На вологому камінні. Вижн., Хот. — дуже рідко.

202. *Amblystegiella subtilis* (Hedw.) Loeske. На деревах у листяних лісах. Вижн., Стор., Глиб., Чернів. Садг., Хот., Новос., Сокир. — часто.

var. *tenuissimum* Limpr. В лісі в долині р. Виженки. Вижн. (Штефуряк).

203. *Amblystegiella confervoides* (Brid.) Loeske. На скелях. Вижн., Заст. — дуже рідко.

204. *Amblystegium varium* (Hedw.) Lindb. На пнях у листяних лісах. Вижн., Чернів., Хот. — рідко.

205. *Amblystegium compactum* (C. Müll.) Aust. На вологих затієних вапняках по берегах Дністра. М. Хотин Хот. (У зібраних тут екземплярів листки довго збігають по стеблу, в основі бічних відгалужень часто утворюються поодинокі парафілії).

206. *Amblystegium serpens* (Hedw.) Bryol. eur. По всій області в різноманітних умовах — дуже часто. (В Заставнівському районі зібрані екземпляри з дрібнішими листками, які мають по краях дрібні зубчики, що утворюються виступаючими у вигляді папіл кутами крайових клітин пластинки листка).

var. *tenue* Schrad. Біля с. Виженка Вижн. (Штефуряк).

207. *Amblystegium Juratzkanum* Schimp. Біля потоків у лісах. Пут., Вижн., Стор., Вашк., Глиб., Хот. — нерідко. (У екземплярів з гірських районів листки довгокінчасті).

208. *Amblystegium pachyrrhizum* Lindb. В долині потоку Двориш. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

209. *Sanionia uncinata* (Hedw.) Loeske. На камінні біля потоків у ялинових та мішаних лісах. Пут., Вижн. — нерідко.

210. *Drepanocladus aduncus* (Hedw.) Moenk. По берегах водойм. Вижн., Стор., Глиб., Чернів., Кіцм. — рідко. (У екземплярів, зібраних на деревині, листки мають дуже слабо виявлені вушка або зовсім їх не мають).

fo. *gracilescens* (Bryol. eur.) Moenk. На луках. С. Ропча Стор.

var. *polycarpus* (Bland.) Bryol. eur. На дні осушеного ставу. М. Кіцмань Кіцм.

211. *Drepanocladus exannulatus* (Gümb.) Warnst. На заболочених луках. С. Багна Вижн.

212. *Hygrophypnum luridum* (Hedw.) Jennings. На камінні біля потоків і у воді. Пут., Вижн., Стор. — дуже часто; Хот. — дуже рідко. (Екземпляри, зібрані в гірських потоках, відрізняються більшими розмірами. Листки у них тупі із сильно розвиненою на кінці роздвоєною жилкою).

fo. *julacea* (Bryol. eur.) Aoenp. На сланцевих скелях біля джерела. С. Рівня Вижн.

fo. *hamulosa*. На ґрунті та вапняковому камінні в долині потоку Двориш. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

var. *laxum* Bryol. eur. В долині потоку Ясловець. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

213. *Calliergonella cuspidata* (Brid.) Loeske. Біля потоків, по болотах, на вологих луках і в лісах. Пут., Вижн., Стор., Глиб., Чернів., Хот., Кіцм. — дуже часто.

214. *Calliergon cordifolium* (Hedw.) Kindb. На заболочених луках — с. Багна Вижн. та на болоті в грабово-буковому лісі — с. Глибока Глиб. (Екземпляри із с. Глибока мають на верхівках нижніх листків ризоїди).

215. *Homalothecium sericeum* (Hedw.) Bryol. eur. На пнях та відкритих скелях. Пут., Хот., Заст. — рідко.

var. *piliferum* (Europ. Laubm. Roth.). На скелях від полонини Зако до полонини Товарниці. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

fo. *tenella*. На вербі в долині потоку Двориш. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

216. *Camptothecium lutescens* (Huds., Hedw.) Bryol. eur. На відкритих вапнякових і гіпсових скелях. Пут., Вижн., Вашк., Чернів., Хот., Заст., Новос. — рідко.

fo. *jallax* Roth. Край лісу в долині потоку Мала Виженка. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

217. *Brachythecium albicans* (Hedw.) Bryol. eur. На сухих трав'янистих схилах. Стор., Вашк., Глиб., Хот., Кіцм., Новос., Заст. — нерідко.

218. *Brachythecium salebrosum* (Web. et Mohr.) Bryol. eur. В листяних лісах. Вижн. — дуже рідко; Стор. Глиб., Чернів., Хот., Кіцм., Новос., Сокир. — часто.

var. *densum* Bryol. eur. На корінні, пнях та стовбурі бука в мішаному лісі в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн.

219. *Brachythecium Mildeanum* Schimp. На вологих луках і в лісах біля потоків. Вижн., Стор., Вашк., Глиб., Хот., Кіцм., Заст. — рідко.

220. *Brachythecium glareosum* (Bruch.) Bryol. eur. В листяних лісах та на вологих затінених гіпсах. Вижн., Хот., Заст. — дуже рідко.

221. *Brachythecium campestre* Bryol. eur. На сухих травнистих схилах, в освітлених лісах. По всій області — нерідко.

222. *Brachythecium rutabulum* (Hedw.) Bryol. eur. В лісах. Пут., Вижн., Стор., Вашк., Глиб., Чернів., Хот. — нерідко.

223. *Brachythecium rivulare* (Bruch.) Bryol. eur. Біля потоків у лісах. Пут., Вижн., Стор., Вашк., Глиб., Хот. — нерідко.

fo. *umbrosa* H. Müll. На гнилій деревині в буковому лісі в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

224. *Brachythecium velutinum* (Hedw.) Bryol. eur. В лісах на ґрунті. По всій області — дуже часто.

225. *Brachythecium populeum* (Hedw.) Bryol. eur. На камінні та стовбурах листяних дерев у лісах. Пут., Вижн., Стор., Вашк., Чернів. — часто.

fo. *major*. Bryol. eur. На камінні край лісу, в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

fo. *subfalcata* (Bryol. eur.) В долині потоку Двориш. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

var. *rufescens* Bryol. eur. На вапняковому камінні в долині потоку Ясловець. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

226. *Brachythecium flagellare* (Hedw.) Jennings. На затієних скелях біля потоків. Вижн. — дуже рідко.

227. *Cirriphyllum piliferum* (Schreb.) Groul. В лісах на ґрунті та скелях між іншими мохами. Пут., Вижн., Стор., Вашк., Чернів., Кіцм. — часто.

228. *Eurhynchium Stokesii* (Turn.) Bryol. eur. Біля потоків у мішаних лісах. Вижн. — дуже рідко.

229. *Brachythecium Swartzii* (Turn.) Hobkirk. В лісах та на травнистих схилах. По всій області — дуже часто.

230. *Eurhynchium pulchellum* (Hedw.) Lazarg. В сосново-буковому лісі. С. Глибока Глиб.

* 231. *Eurhynchium Zetterstedtii* Stotmer. В лісах. Пут., Вижн., Стор. — дуже часто; Глиб., Хот., Кіцм. — рідко. (Виділений Штермером з *E. striatum*. Листочки з широкою верхівкою і широкою основою, слабо збігають по стеблу. У екземплярів, зібраних в Чернівецькій області, спостерігається мінливість форми верхівки листка від зовсім тупої широкої до витягнутої загостреної, проте всі вони є тільки формами цього виду.)

232. *Eurhynchium striatum* (Hedw.) Schimp. В лісі. С. Бережниця Вашк. (Зібрано Штівельман).

var. *meridionale* Schrp. У хвойному лісі — гора Печера та в долині р. Виженки — с. Виженка Вижн. (Штефуряк).

233. *Rhynchostegium murale* (Hedw.) Bryol. eur. На вологому камінні в лісах та в карстових лійках. Пут., Вижн., Стор., Заст. — рідко. (Екземпляри, зібрані в карстових лійках, відрізняються крупнішими листками).

var. *subalpinum* Rep. На пнях бука край лісу в долині потоку Судилів. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

234. *Rhynchostegium riparioides* (Hedw.) Lazarg. В потоках на камінні. Пут., Вижн., Стор. — часто.

235. *Pterigynandrum filiforme* Hedw. В букових лісах в основі дерев. Вижн., Глиб., Чернів. — рідко.

fo. *filescens* Boul. В лісі на горі Печера. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

236. *Orthothecium intricatum* (Hartm.) Bryol. eur. В розколинах затієних скель в ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн. — рідко.

237. *Entodon orthocarpus* (Lapyl.) Lindb. На камінні на полонині Морозівці — с. Яблуниця Пут. та на сланцьових скелях — с. Рівня Вижн.

238. *Pleurozium Schreberi* (Willd.) Mitt. В лісах та на гірських луках. Пут., Вижн., — дуже часто; Стор., Вашк., Глиб., Кіцм. — часто.

239. *Pseudoscleropodium purum* (L. Hedw.) Fleisch. На поверхнево оглеєних ґрунтах по узліссях. Пут., Вижн. — дуже рідко.

240. *Plagiothecium pulchellum* (Hedw.) Bryol. eur. На камінні під вільхою в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

241. *Plagiothecium Müllerianum* Schimp. На краю кам'янистого осипу в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

242. *Plagiothecium depressum* (Bruch.) Dixon. На затієних скелях. Пут., Вижн., Хот., Заст. — рідко.

243. *Plagiothecium silesiacum* (Seliger) Bryol. eur. На гнилій деревині в лісах. Пут., Вижн., Стор. — часто; Вашк., Глиб. — дуже рідко.

244. *Plagiothecium curvifolium* Schleich. На ґрунті край букового лісу в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

245. *Plagiothecium laetum* Bryol. eur. В ялиновому лісі. С. Яблуниця Пут.

246. *Plagiothecium Roesanum* (Hampe) Bryol. eur. fo. *propagulifera* Ruthe. В листяних лісах. Вижн., Стор., Вашк., Глиб., Чернів., Хот., Кіцм. — нерідко.

var. *orthocladon* Br. eur. На вологому камінні край лісу в долині р. Виженки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).

247. *Plagiothecium succulentum* (Wils.) Lindb. В лісах біля джерел. Вижн. — дуже рідко.

248. *Plagiothecium undulatum* (Hedw.) Bryol. eur. У вологих ялинових лісах. С. Яблуниця та с. Путила Пут.

249. *Plagiothecium silvaticum* (Huds., P. V.) Bryol. eur. В лісах. Пут., Вижн., Стор., Вашк., Глиб., Чернів. — часто.

250. *Plagiothecium denticulatum* (Hedw.) Bryol. eur. В лісах на ґрунті. Пут., Вижн., Стор. — дуже рідко.
var. *undulatum* Ruthe. На ґрунті в грабово-буковому лісі. С. Глибока Глиб.
251. *Plagiothecium neglectum* Moenkem. В лісах. С. Берегомет Вижн. та с. Кам'янка Чернів.
252. *Plagiothecium platyphyllum* Moenkem. В смереково-букових лісах на ґрунті. Вижн., Вашк. — дуже рідко.
253. *Platygyrium repens* (Brid.) Bryol. eur. В смереково-буковому лісі на стовбурі бука. С. Берегомет Вижн.
254. *Pylaisia polyantha* (Schreb.) Bryol. eur. На корі поодиноких дерев і в зріджених листяних лісах. По всій області — дуже часто.
255. *Homomalium incurvatum* (Schrad.) Leeske. На камінні та в основі дерев в ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн., — часто.
256. *Hypnum fertile* Sendtn. На пнях в ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн. — дуже рідко.
257. *Hypnum hamulosum* Bryol. eur. На вапняку в долині р. Виженки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).
258. *Hypnum Bambergeri* Schprg. У вологому мішаному лісі в долині потоку Двориш. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).
259. *Hypnum fastigiatum* (Brid.) Hartm. На скелях в лісах. Пут., Вижн. — дуже рідко.
260. *Hypnum pallescens* (Hedw.) P. V. В лісах на пнях. Пут., Вижн., Вашк., Глиб., Чернів. Хот. — нерідко.
261. *Hypnum impropens* Hedw. На ґрунті на узліссі хвойного лісу. С. Берегомет Вижн.
262. *Hypnum cupressiforme* Hedw. На камінні, в основі дерев та на гнилій деревині. Пут., Вижн., Стор., Глиб., Чернів., Садгір., Хот., Кіцм. — дуже часто. (Деякі екземпляри, зібрані в Чернівецькій області, мають столоноподібні пагони з нечисленними парафіліями).
var. *filiiforme* Brid. В лісах. Вижн., Стор. — рідко.
var. *subjulaceum* Brid. На камінні при дорозі. С. Стебні Пут.
var. *lacunosum* Brid. fo *pinetorum* Loeske. Край хвойного лісу. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).
var. *longirostre* Bryol. eur. В долині р. Виженки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).
f. *uncinata* Moenkem. В хвойному лісі на горі Печера. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).
var. *tamillatum* Brid. На корінні пнів ялини і сухому ґрунті в долині потоку Двориш. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).
263. *Hypnum revolutum* (Mitt.) Lindb. На зруйнованих скелях і гумусі в долині р. Черемош. Урочище Захаричани Вижн. (Штефуряк).
var. *dolomiticum* Moenkem. На скелях в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).
264. *Hypnum Vaucherii* Lesq. На відкритих гіпсових скелях. С. Вікно Заст.

265. *Breidleria arcuata* (Lindb.) Loeske. Біля потоків у лісах та на вологих луках. Пут., Вижн., Стор., Кіцм. — дуже часто.
266. *Ptilium crista castrensis* (Hedw.) De Not. У вологих ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн. — рідко.
267. *Stenidium molluscum* (Hedw.) Mitt. В ялинових та смереково-букових лісах. Пут., Вижн., Стор., Чернів. — часто.
var. *procerum* Bryol. В тінистому лісі. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).
var. *gracile* Bouil. На вологому ґрунті в буковому лісі в долині потоку Лушки. С. Виженка Вижн. (Штефуряк).
268. *Rhytidium rugosum* (Hedw.) Kindb. На скелях в сухих ялинових лісах — с. Усть Путила та на відкритих вапняках гори Камінь-Діл — х. Верхній Яловець Пут.
269. *Rhytidadelphus triquetrus* (Hedw.) Warnst. В лісах та на луках. Пут., Вижн., Стор., Вашк., Глиб., Чернів. — дуже часто.
270. *Rhytidadelphus squarrosus* (Hedw.) Warnst. На галівинах в лісах та на луках. Пут., Вижн., Стор., Вашк., Кіцм. — дуже часто.
271. *Rhytidadelphus calvescens* (Wils.) Broth. В ялиновому лісі. Хребет Чорний Діл, х. Верхній Яловець Пут.
272. *Hylocomium splendens* (Hedw.) Bryol. eur. В лісах. Пут., Вижн. — дуже часто; Стор., Глиб., Кіцм. — часто.

ЛІТЕРАТУРА

Лазаренко А. С., Определитель листовных мхов Украины, изд. 2, К., 1955.

Ульична К. О., Светящийся мох в Карпатах, Природа, № 6, 1954.

Breidler J., Beitrag zur Moosflora der Bucovina und Siebenbürgens. Osterreichische Botanische Zeitschrift, XV, № 4—5, 1890.

Stefureac T. J., Consideratiuni asupra vegetatiei si florei muschilor (Bryophytelor) din Valea Vijnicioarei (Bucovina), Buletinul Facultatii de Stiinte din Cernauti, Vol. X, F. 1—2, 1936.

Tarnavschi J. T., Beitrag zur Oekologie und Phytosoziologie der Buxbaumia indusiata Breidler sowie zur Verbreitung von Buxbaumia aphylla L. u. Buxbaumia indusiata Brid. in Rumänien, Buletinul Facultatii de Stiinte din Cernauti, Vol. X, F. 1—2, 1936.

Tarnavschi J. T., Über das Vorkom. d. Buxbaumia aphylla L. in d. Bukowina, Bul. Fac. St. Cernauti, VI, 1932.

Zmuda A. J., Bryotheca polonica, Kosmos, XXXV—XXXVII, Lwów, 1911—1912.

СПИСОК ЛИСТВЕННЫХ МХОВ ЧЕРНОВИЦКОЙ ОБЛАСТИ УССР

К. О. Ульична

Резюме

Настоящий список листовных мхов Черновицкой области Украинской ССР составлен на основании обработки материалов, собранных автором в 1952 и 1953 гг. Были использованы также материалы,

собранные М. П. Слободяном в 1949 г. и З. Н. Гороховой в 1952—1953 гг.

Список включает 272 вида листовых мхов. Из них редкими для бриофлоры Украины являются: *Tetradontium Brownianum*, *Buxbaumia indusiata*, *Fissidens exilis*, *Rhabdoweisia denticulata*, *Dicranum Mühlenbeckii*, *Trichostomum viridulum*, *Trichostomum crispulum*, *Grimmia ovalis*, *Ulota americana*, *Schistostega pennata*, *Campylostelium saxicola*, *Anacamptodon splachnoides*, *Amblystegium compactum*, *Entodon orthocarpus*, *Hypnum hamulosum*, *Hypnum fastigiatum*, *Rhytidiadelphus calvescens*.

Впервые для бриофлоры УССР приводится *Coscinodon cribrosus* и *Eurhynchium Zetterstedtii*, а для бриофлоры СССР — *Fissidens rufulus*.

БОТАНІКА

ГУКЕРІЯ БЛИСКУЧА В СХІДНИХ КАРПАТАХ

А. С. Лазаренко, К. О. Улична

При перегляді бріологічних збірок О. Мриць із Східних Карпат в кількох пакетах серед інших мохів ми виявили як домішку листяний мох гукерію блискучу [*Hookeria lucens* (Hedw.) Smith.].

Етикетки були дуже стислі: «Сколе, 1930». В пакетах було багато опалих хвоїнок смереки (*Picea excelsa*) і ялиці (*Abies alba*), з чого можна з певністю судити, що збори були зроблені в 1930 р. в околицях м. Сколе Дрогобицької області в смереково-ялицевому лісі. Дернинки мохів, до яких була домішана гукерія блискуча, склалися переважно з печіночників — *Lophozia longidens* (Lindb.) Mac., *Scapania nemorosa* (L.) Dum., *Calypogeja Trichomanis* (L.) Corda та листяних мохів — *Dicranodontium denudatum* (Brid.) Nag., *Mnium undulatum* Hedw.

Знахідка гукерії блискучої в Східних Карпатах є другою для флори УРСР і третьою (опублікованою) для флори СРСР. Вперше на території, що після 1945 р. увійшла до складу УРСР, гукерія блискуча була подана в 1937 р. для Мармароських Карпат — гора Піп Іван, долина р. Вел. Берлебаш, 900 м н. р. м. (Подпера, 1954). Для Закавказзя гукерія блискуча вперше була подана в 1947 р. Л. І. Савіч-Любицькою (Аджарська РСР, басейн р. Чакви, ущелина Сачохіас Малоаджарського хребта) за зборами В. Б. Сочави, зробленими в 1946 р. Але, наскільки нам відомо, вперше в СРСР гукерія блискуча була зібрана Д. К. Зеровим в 1926 р. в Абхазії (вздовж р. Гвандри, букова зона, біля джерела, 7.VIII 1926, Д. Зеров). Добре розвинені чисті дернинки гукерії блискучої, зібрані Д. К. Зеровим, були визначені ним того ж року і зберігаються в гербарії Інституту ботаніки; проте ця знахідка й досі не опублікована. З огляду на це ми й публікуємо її за згодою колектора.

ЗМІСТ

Палеозоологія

П. П. Балабай, До класифікації роду <i>Poraspis</i> Kiaer	3
С. І. Пастернак, Матеріали до характеристики пектинід крей- дяних відкладів Волино-Подільської плити	14
В. О. Горецький, Фауна онкофорових шарів Поділля	24
І. Г. Підплічко, До вивчення фауни антропогенових хребетних Тернопільської області	45

Зоологія

К. А. Татаринів, Елементи екології та шкідлива діяльність рудої лісової полівки в південно-західній частині України	53
Н. А. Полушина, До біології темного тхора на заході України	68
О. П. Кулаківська, Матеріали до пізнання специфічності моно- генетичних сисунів прісноводних риб	78

Ботаніка

К. А. Малиновський, І. В. Бережний, Матеріали до вивчення чагарничкових і напівчагарничкових пустищ Східних Карпат	81
В. М. Мельничук, Матеріали до еколого-кліматичної характери- стики субальпійського пояса Радянських Карпат	111
К. О. Улична, Зведений список листяних мохів Чернівецької об- ласті УРСР	126
А. С. Лазаренко, К. О. Улична, Гукерія блискуча в Східних Карпатах	145
В. Г. Коліщук, Букові праліси Закарпаття	150